

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2.stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví naplňuje výstupy vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

Vzdělávací obsah a očekávané výstupy předmětu přispívají k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí. Při jejich osvojování se především klade důraz na vyváženost podílu postojů (hodnotových preferencí), dovedností (důležitých pro praktický život) a znalostí.

Předmět svým obsahem reaguje na současné potřeby týkající se podpory a ochrany zdraví u dětí a dospívajících. Uplatňuje komplexní pohled na problematiku zdraví. Do svého vzdělávacího obsahu integruje prvky z oblasti medicíny, psychologie, sociologie, etiky, ekologie.

Implementace vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví do dalších vzdělávacích oborů

Název vzdělávací oblasti	Vzdělávací obor	Implementované téma
Člověk a příroda	Přírodopis	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví
		Podpora zdraví a její formy
	Chemie	Výživa a zdraví
Člověk a společnost	Výchova k občanství	Sebepoznání a sebepojetí
		Mezilidské vztahy - komunikace, kooperace, obec, spolek, naše škola
		Morální rozvoj, kriminalita
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Výživa a zdraví
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná a duševní hygiena, pohybový režim, význam pohybu pro zdraví

Cílové zaměření předmětu Výchova ke zdraví:

- formování pozitivního vztahu k vlastnímu zdraví a celoživotní odpovědnosti za podporu a ochranu zdraví vůči sobě i druhým;
- utváření pozitivních mezilidských vztahů v rodině a v širším společenství, založených na úctě, toleranci a empatii;
- utváření odpovědného chování vůči sobě, ostatním, přírodě a životnímu prostředí, předvídání a analyzování důsledků vlastního chování a jednání v různých situacích;
- osvojení sociálních dovedností a modelů chování v souvislosti se společensky nežádoucími jevy.

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu**Formy a metody realizace:**

- vyučovací hodina - skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, PC, video
- beseda, dotazníky – interview
- v případě mimořádných epidemiologických opatření je možné předmět vyučovat distanční formou výuky

Časová dotace: 1 hodina týdně – 6., 7. ročník

Pomůcky: učebnice, pracovní sešity, audio a video technika, počítače, hry, kopírovaný materiál

Ve vyučovacím předmětu Výchova ke zdraví využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- pochopit důležitost celoživotního učení a osvojit si efektivní metody učení
- vytvořit si komplexní pohled na přírodní a společenské jevy

Kompetence k řešení problémů

- vnímat a řešit problémové a mimořádné situace
- vyhledávat informace potřebné k řešení problémů týkajících se všech složek zdraví
- kriticky myslet a obhajovat svá rozhodnutí vedoucí k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- komunikovat souvisle a kultivovaně
- vyjadřovat a obhajovat vhodně své názory a myšlenky
- naslouchat druhým lidem, diskutovat a respektovat názory druhých

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat ve skupině
- upevňovat dobré mezilidské vztahy, pomáhat druhým
- respektovat a pochopit druhé lidi
- ovládat a řídit své chování, dodržovat pravidla slušného chování

Kompetence občanské

- chápat základní ekologické souvislosti, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- přistupovat k výsledkům pracovní činnosti z hlediska zdraví a ochrany životního prostředí
- využívat znalostí v běžném životě, při poskytování pomoci a dodržování pravidel bezpečného chování
- využívat výpočetní techniku a dodržovat pravidla pro práci s výpočetní technikou

Kompetence digitální

- učitel klade důraz na vytváření společenských pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a dbá na jejich dodržování
- žáci jsou vedeni k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí k ochraně osobních údajů a uvědomění si, které údaje je vhodné a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- žáci jsou vedeni k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- žáci jsou vedeni ke zdravému používání technologií, k uvědomění si zdravotních rizik při jejich dlouhodobém používání a jejich předcházení
- učitel motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím on-line aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- učitel dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Výchova ke zdraví

6. ročník

časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy	Poznámky
<u>Zdraví, zdravý způsob života</u> • pojem zdraví • zdraví tělesné, duševní a sociální • zdravý životní styl • životospráva, režim dne • faktory ovlivňující zdraví • příklady negativních vlivů: nízká pohybová aktivita, nevhodné	Žák: - zná souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - chápe celistvost všech složek zdraví a jejich souvislost s kvalitou života - popíše zdraví jako stav úplné tělesné, psychické a sociální pohody a nejen jako nepřítomnost nemoci nebo úrazu - uvede faktory (determinanty), které ovlivňují lidské zdraví - uvede příklady pozitivních a negativních vlivů na člověka, na jeho zdraví a způsob života - dokáže naplánovat správný režim dne respektující zdravý životní styl - zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci - uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami	OSV – utváření praktických životních dovedností EV – vliv životního prostředí na zdraví, lidské aktivity a životní prostředí

stravování, kouření, alkohol, drogy - vliv životního prostředí na zdraví (ovzduší, voda, půda, hluk, teplota, sluneční záření aj.) <u>Já a moji blízcí</u> - vztahy k sobě a druhým - sebepoznávání, sebepojetí - rodina, rodinné vztahy - vztahy s vrstevníky - naše třída - kamarádství a přátelství - pozorování a aktivní naslouchání - pravidla soužití v komunitě - společenské chování, zásady při pozdravu, představování, chování na veřejnosti <u>Zdraví na talíři</u> - zásady správného stravování, pestrá strava - denní stravovací a pitný režim	- je si vědom, že je zakázáno dětem prodávat cigarety a alkoholické nápoje - rozlišuje užší i širší příbuzenské vztahy - popíše základní funkce v rodině - chápe role členů komunity (rodiny, třídy, spolku), negativní a pozitivní vlivy na atmosféru v komunitě - odůvodní, proč je nutné stanovovat pravidla ve společnosti (ve třídě, komunitě) - vysvětlí rozdíly mezi legislativními a etickými pravidly - pomáhá vytvářet pravidla soužití ve třídě - rozliší a vysvětlí na příkladech různé role v rodině, třídě, vrstevnické skupině a hierarchii vztahů v daných komunitách - uvede konkrétní příklady pravého kamarádství - respektuje pravidla soužití, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - umí rozlišovat pozitivní a negativní chování - dodržuje zásady společenského chování při pozdravu, představování i při běžné komunikaci ve škole - rozlišuje zdravý a nezdravý způsob stravování - objasní pomocí potravinové pyramidy doporučený denní příjem jednotlivých druhů potravin - dokáže pochopit význam zdravé výživy pro lidské tělo - rozpozná správný stravovací a pitný režim, který podporuje zdraví a minimalizuje jeho možné poškození	MV – média jako zdroj informací o vlivech působících na zdraví OSV – porozumění sobě samému a druhým, utváření dobrých mezilidských vztahů VDO – uvažování o problémech v širších souvislostech, dodržování lidských práv a svobod, demokratická atmosféra ve škole MKV- respektování odlišných sociokulturních skupin, jedinečnost každého člověka EV – zemědělství a životní prostředí
--	--	---

• potraviny rostlinného a živočišného původu, nápoje • nákup a skladování potravin • zastoupení potravin v jídelníčku, pyramida výživy • zásady společenského chování u stolu <u>Dospívání</u> • změny v životě člověka • lidské tělo, rozdíly v pohlaví mezi mužem a ženou • hygiena dívek a hygiena chlapců v období dospívání • změny v období dospívání (anatomické, fyziologické, emocionální) <u>Jak pečovat o zdraví</u> • ochrana před nemocemi • infekční (přenosné) nemoci - cesty přenosu nákaz	- vybere do svého jídelníčku potraviny a potravinové skupiny na základě aktuálních výživových doporučení - charakterizuje jednotlivá období lidského života - orientuje se v prostředcích osobní a intimní hygieny a ve způsobech jejich používání - popíše změny, které probíhají v organismu dívky a chlapce v období dospívání - dokáže zhodnotit změny ve vývoji jedince od narození po dospělost - uvědomuje si význam prevence nemocí - uvede cesty přenosu infekčních chorob a preventivní opatření před jejich nákazou - předchází úrazům ve škole i ve volném čase (vhodná organizace, vhodné doplňky a oblečení) - předvede základní způsoby poskytnutí první pomoci	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, MV – role médií při výběru a nákupu potravin a nápojů OSV – sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, moje psychika, jak se promítá mé já v mém chování) OSV – komunikace v různých situacích, utváření praktických životních dovedností
---	--	---

• bezpečné chování – jak se chránit před úrazem • zásady laické první pomoci <u>Bezpečně doma ve škole i ve volném čase</u> • rizika ohrožující zdraví • zneužívání návykových látek • kouření, pití alkoholu- škodlivé účinky na zdraví • odmítání návykových látek • manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy, působení sekt • HIV/AIDS – cesty přenosu • pravidla bezpečného chování v silničním provozu v roli chodce i cyklisty, prvky pasivní bezpečnosti • bezpečné chování při různých činnostech s vrstevníky a neznámými lidmi • projevy násilí – agresivita, šikanování	- charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z konkrétních situací běžného života, uvede příčinu jejich vzniku i možné dopady na zdraví - uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami - používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích - vyjádří vlastními slovy, jak mohou některé sociální skupiny nebo jednotlivci manipulovat ostatními lidmi a uvede možná rizika manipulace - odůvodní potřebu kritického přístupu k mediálním informacím - vyhodnotí informace na obalech výrobků a dalších dostupných informačních materiálech - zhodnotí pravdivost tvrzení v konkrétních reklamách - pojmenuje cesty přenosu viru HIV/AIDS a způsoby ochrany před infekcí - vysvětlí jak se chránit před stykem s cizí krví (nalezené injekční stříkačky aj) - vysvětlí souvislosti mezi zneužíváním návykových látek a bezpečností provozu - uplatňuje pravidla bezpečnosti v podmínkách silničního provozu v roli cyklisty, používá ochranou přilbu - popíše prvky výbavy cyklisty - uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání dítěte - kriticky se vyjadřuje k projevům násilí, šikanování, týrání a zneužívání - umí v případě potřeby požádat o pomoc - chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi - dokáže zhodnotit význam osobního bezpečí pro zdraví člověka - chápe morální povinnost pomoci slabším a potřebným - projevuje se odpovědně při ohrožení zdraví, bezpečí, při mimořádných událostech - charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z mimořádných událostí, uvede příčinu jejich vzniku i možné dopady na zdraví, životy lidí majetek a životní prostředí	OSV – komunikace v různých situacích, utváření praktických životních dovedností VDO – výchova k úctě k zákonům MV – vyhodnocování mediálních sdělení, manipulace reklamou OSV – komunikace v různých situacích (odmítání vysvětlování, přesvědčování), aktivní rozvíjení sociálních dovedností OSV – komunikace v různých situacích, utváření praktických životních dovedností Branné cvičení
---	--	---

• týrání a sexuální zneužívání dětí • linky důvěry, krizová centra • ohrožení v důsledku mimořádných událostí - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál, evakuace, evakuační zavazadlo, integrovaný záchranný systém	- vysvětlí význam Integrovaného záchranného systému a jeho složek při přípravě na mimořádné události a při záchranných i likvidačních pracích - volí vhodné způsoby jednání a chování v modelových situacích ohrožení a při mimořádných událostech - vyjmenuje složky integrovaného záchranného systému - popíše jak správně informovat složky IZS - dokáže klasifikovat mimořádné události, rozlišuje signály používané při vzniku mimořádných událostí	
---	--	--

7. ročník

časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy	Poznámky
<u>Zdraví, zdravý způsob života</u> • determinanty zdraví, • principy uchování zdraví - zájmy, pohyb, preventivní i léčebná lékařská péče, výživa • režim dne a biorytmy • hygiena tělesná i duševní - ochrana před stresem, vyváženost	Žák: - uvede faktory (determinanty), které ovlivňují lidské zdraví (životní styl, prostředí, zdravotnická péče, genetické faktory) - dokáže zhodnotit význam zdraví jako předpoklad smysluplného života - vysvětlí význam odpočinku, spánku a pravidelného režimu pro zdraví - uvede příklady správného a nesprávného jednání s ohledem na péči o zdraví - rozvrhne svůj režim dne vzhledem k vlastním potřebám podpory zdraví - předvede antistresové a relaxační cvičení vhodné k překonávání psychické únavy a stresu - charakterizuje správné držení těla a uplatňuje zásady správného sezení při práci	Lyžařský výcvikový kurz OSV – utváření praktických životních dovedností, organizace vlastního času plánování učení a studia EV – utváření zdravého životního stylu MV – média jako zdroj informací i náplně volného času

pracovních a odpočinkových aktivit • základní lidské potřeby a jejich hierarchie • programy podpory zdraví	- objasní význam preventivních a zdravotních prohlídek a povinného očkování - zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb a relaxaci - vysvětlí význam základních (biologických) a tzv. vyšších lidských potřeb - uvede příklady, jak mohou mít neuspokojené základní lidské potřeby vliv na zdraví člověka - vyhledá a porovná nabídku programů podpory zdraví v rámci školy, určí, které jsou vhodné pro jeho vlastní zapojení a podílí se na organizaci programů pro mladší spolužáky	
<u>Zdraví a nemoc</u> • nemoci přenosné (infekční), civilizační a jiné • ochrana před přenosnými chorobami - prevence, cesty přenosu • ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami - prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění	- rozlišuje mezi běžnými, infekčními a civilizačními chorobami a aktivně se proti nim brání - objasní přenos infekčních onemocnění a způsoby, jak šíření infekce zabránit - vyjmenuje a objasní zásady prevence v souvislosti s přenosnými a civilizačními chorobami - uplatňuje základní hygienická opatření při prevenci nákazy i šíření přenosných nemocí - dává do souvislosti jednotlivé faktory životního stylu se vznikem chronických neinfekčních onemocnění (civilizačních chorob) - uvědomuje si souvislost mezi nevhodným způsobem života a zvýšeným rizikem vzniku onemocnění	OSV – utváření praktických životních dovedností, MV – média jako zdroj informací o zdraví, prevenci i výskytu nemocí, o úspěších lékařské vědy
<u>Člověk a výživa</u> • sestavování jídelníčku a výživová doporučení • výživová hodnota potravy • složky potravy – živiny (bílkoviny, sacharidy,	- vyjmenuje základní složky potravy a vysvětlí jejich význam pro zdraví - vysvětlí základní význam živin a vody pro organismus - uvede příklady zdrojů jednotlivých živin v potravě - sestaví jídelníček dle zásad zdravé výživy - zhodnotí rozpory v současném způsobu stravování se zásadami zdravé výživy	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, řešení problémových úloh, můj vztah ke mně samému EV – zemědělství a životní

tuky, minerální látky, vitaminy) • alternativní způsoby výživy • vztah k jídlu a poruchy příjmu potravy (anorexie, bulimie) • výživa a civilizační nemoci (obezita aj,...) • nevhodné stravovací návyky, fast food	- vysvětlí rizika spojená s poruchami příjmu potravy - vysvětlí souvislosti mezi nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob - uvede rizika častého využívání rychlého občerstvení - posoudí přednosti a nedostatky některých výživových směrů - vybere do svého jídelníčku potraviny a potravinové skupiny na základě aktuálních výživových doporučení (omezuje příjem cukrů jednoduchých cukrů, nevhodných a skrytých tuků, několikrát denně volí ovoce a zeleninu) - odmítá negativní stránky spojené s nezdravým stravováním, reklamou a nevhodnými stravovacími návyky a zlovyky - rozvíjí a podporuje pozitivní vztah ke zdravé výživě, energetické spotřebě a prevenci poruch výživy	Prostředí MV – kritické vnímání mediálních sdělení, reklama na potravinářské výrobky
<u>Dospívání, jak přežít pubertu</u> • puberta – somatické změny, problémy v oblasti psychického a sociálního zrání • co pozorují chlapci a co je trápí v období dospívání • co pozorují dívky a co je trápí v období dospívání • péče o pleť a celkový vzhled v období dospívání • osobní a intimní hygiena, hygiena odívání	- popíše změny, které probíhají v organismu dívky i chlapce v období dospívání - vysvětlí tělesné, psychické a sociální změny v dospívání - charakterizuje vývoj druhotných pohlavních znaků - orientuje se v prostředcích osobní a intimní hygieny a ve způsobech jejich používání - kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - vysvětlí problémy s pleť v pubertě a navrhne vhodné způsoby péče o pleť - uvede argumenty pro odložení sexuálního života do doby plné zralosti - uvede zdravotní rizika pohlavně přenosných chorob a způsoby jak se před nimi chránit - rozvíjí a podporuje pozitivní vztahy k sobě a druhým ve vrstevnické skupině rodině i partnerské lásce - používá správné pojmy při charakteristice období dospívání a lidské sexuality - uvede rizika spojená s předčasným zahájením sexuálního života	OSV – moje tělo, moje psychika, jak se promítá mé já v mém chování MV – mediální sdělení a realita, vliv na dospívající

• vztahy a pravidla soužití v rodině, vrstevnické skupině, ve škole, v komunitě • předčasná sexuální zkušenost a její rizika • nemoci přenosné sexuálním kontaktem, • poruchy pohlavní identity	- vysvětlí proč je období dospívání zásadní pro přijetí odpovědného vztahu k sobě samému, ke svému zdraví, k životnímu stylu, a životním hodnotám	
<u>Pohled do zrcadla a mezilidské vztahy</u> • jaký jsem – vztah k sobě samému, sebepoznání, sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity • rozvoj osobnosti – sebeovládání a zvládání problémových situací • mé postoje, hodnoty, osobní cíle (stanovení a postupné kroky k jejich dosažení) • já a ti druzí – přijímání názorů a pozitivní hodnocení druhého,	- rozpoznává své emoce - uvědomuje si vhodnost (nevhodnost) své reakce - sestaví žebříček vlastních hodnot a zdůvodní jejich hierarchii - diskutuje se svými vrstevníky o žebříčku životních hodnot a vhodně argumentuje pro nutnost podpory zdraví a aktivního přístupu ke zdraví - odůvodní, proč zdraví patří mezi důležité hodnoty lidského života - akceptuje pocity druhých - používá pro sdělování vhodné prostředky verbální i neverbální komunikace - používá v jednání prvky asertivity - rozvíjí aktivní naslouchání v dialogu - respektuje sebe i druhé v postojích a v jednání, projevuje empatii a toleranci - umí vyjadřovat nesouhlas s nedodržováním pravidel komunikace - vyslovuje uznání svým spolužákům - chápe význam pozitivního hodnocení sebe i druhých - umí v případě potřeby požádat o pomoc	OSV – porozumění sobě samému a druhým, zvládání vlastního chování, dobrá komunikace a utváření mezilidských vztahů, zdravé sebepojetí VDO – komunikativní, argumentační, dialogické schopnosti a dovednosti, chápání problémů v širších souvislostech MKV – jedinečnost každého člověka

empatie, řešení problémů v mezilidských vztazích • komunikace verbální, neverbální • aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích • komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem • pomáhající a prosociální chování	- řeší přiměřeně k věku problémy v mezilidských vztazích - nabídne pomoc v případě potřeby - dokáže uplatnit v modelové situaci vhodné sociální dovednosti pro předcházení stresové situaci (např.: pozorováním druhých, empatické naslouchání, vedení dialogu, přesvědčování, vyjednávání, omluvu, dovednost říci „nevím“, „neumím“, „potřebuji pomoci“, uznání prohry) - respektuje přijatá pravidla mezi vrstevníky a partnery, spoluprací (kooperací) přispívá k utváření pozitivních vzájemných vztahů v širším společenství - uvědomuje si význam prosociálního chování	
<u>Autodestruktivní závislosti</u> • vývoj závislosti, závislosti • negativní účinky kouření na zdraví, zdravotní rizika pití alkoholu • návykové látky, způsoby odmítnutí návykových látek, návykové látky a zákon • doping ve sportu • lepší možnosti: život bez drog, zdravý životní styl	- dává do souvislosti rizika zneužívání návykových látek s ohrožením zdraví člověka - popíše rizika poškození zdraví člověka v důsledku zneužívání návykových látek (zdraví fyzické, psychické, sociální) - uvede důvody, proč je výhodné nekouřit a nepít alkohol - vysvětlí negativní vliv pasivního kouření na zdraví člověka - předvede různé způsoby odmítnutí návykové látky - popíše problémy, které mohou vzejít z příležitostného zneužívání drog - je si vědom, že je zakázáno prodávat dětem cigarety a alkoholické nápoje - vyjmenuje základní legální a nelegální návykové látky, uvede zdravotní a jiná rizika jejich zneužívání - vyhledá kontakty na specializovaná zařízení pro prevenci a léčbu závislosti ve svém regionu	OSV – komunikace v různých situacích (odmítání, vysvětlování, přesvědčování) VDO – výchova k úctě k zákonům

• patologické hráčství, závislost na počítačových hrách • psychická onemocnění • zvládání těžkých životních situací <u>Bezpečně doma ve škole i ve volném čase</u> • situace ohrožující bezpečí dětí v prostředí domova, ve škole, na ulici, při aktivitách ve volném čase • bezpečné využívání informačních a komunikačních technologií • projevy násilí: agresivita, šikana, týrání, sexuální zneužívání dětí • rizika silniční a železniční dopravy, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) • ohrožení v důsledku mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování,	- určí, které způsoby chování mohou ohrozit jeho zdraví i zdraví ostatních lidí (např. zneužívání alkoholu, jiných drog a další způsoby rizikového chování) - odmítá negativní hodnoty ve společnosti spojené s agresivitou, různými druhy závislostí, užíváním drog a porušováním osobního bezpečí jedince - předchází úrazům při aktivitách ve volném čase - uvede pravidla bezpečného chování na internetu a sociálních sítích - odůvodní potřebu kritického přístupu k mediálním informacím - uplatňuje účelné modely chování v případě šikany, týrání a zneužívání dítěte - uvede příklady možného řešení pro oběť manipulace či agrese (např. kontakty na odbornou pomoc) - uplatňuje obranu komunikaci proti manipulaci a agresi - rozvíjí a podporuje různé způsoby obrany před negativními společenskými jevy - analyzuje konkrétní situaci v silničním provozu nebo v železniční dopravě a uvede nebezpečí plynoucí z nevhodného chování v roli cyklisty, chodce, cestujícího v dopravních prostředcích - předvede, jak v případě ohrožení zdraví či života přivolá zdravotní a technickou pomoc - zná způsoby varování a vyrozumění obyvatelstva při mimořádné situaci - zná zásady odpovědného chování za mimořádných situací - samostatně zvládá základní postupy první pomoci - vysvětlí význam integrovaného záchranného systému a jeho složek při přípravě na mimořádné události a při záchranných i likvidačních pracích - vyjmenuje složky integrovaného záchranného systému - popíše jak správně informovat složky IZS	OSV - utváření praktických životních dovedností, aktivní rozvíjení sociálních dovedností, komunikace v různých situacích (odmítání, vysvětlování, přesvědčování) Branné cvičení
--	---	---

evakuace, IZS, základní úkoly ochrany obyvatelstva, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí • základní postupy první pomoci, obvazové techniky, laická první pomoc, přivolání lékaře	- volí vhodné způsoby jednání a chování v modelových situacích ohrožení a při mimořádných událostech, které vedou k bezpečí a ochraně jeho zdraví (i zdraví jiných) - rozliší signály používané při vzniku mimořádných událostí	
---	--	--